

# Biblioteksplan

|                                    |                              |
|------------------------------------|------------------------------|
| Biblioteksplan                     | Datum för beslut: 2016-04-29 |
| Barn- och utbildningsförvaltningen | Reviderad: 2018-12-17        |
| Beslutsinstans: BUN                | Giltig till:                 |



vännäs

Barn- och utbildningsförvaltningen  
Biblioteket

## Innehållsförteckning

|           |   |           |
|-----------|---|-----------|
| <b>1.</b> | <b>Biblioteksplan för Vännäs kommun 2019-2021 .....</b> | <b>3</b>  |
| <b>2.</b> | <b>Inledning .....</b>                                  | <b>3</b>  |
| <b>3.</b> | <b>Bibliotekets uppdrag – vad säger lagen? .....</b>    | <b>5</b>  |
| 3.1       | <i>Folkbibliotek .....</i>                              | 5         |
| 3.2       | <i>Skolbibliotek .....</i>                              | 5         |
| <b>4.</b> | <b>Vännäs folk- och skolbibliotek.....</b>              | <b>5</b>  |
| 4.1       | <i>Samarbeten .....</i>                                 | 5         |
| <b>5.</b> | <b>Fokusområden 2019-2021 Folkbibliotek .....</b>       | <b>7</b>  |
| <b>6.</b> | <b>Fokusområden 2019-2021 Skolbibliotek.....</b>        | <b>9</b>  |
| <b>7.</b> | <b>Slutord.....</b>                                     | <b>11</b> |

upplevelsenära.

## **1. Biblioteksplan för Vännäs kommun 2019-2021**

Ordet bibliotek betyder boksamling, men vi i Vännäs arbetar ständigt för att våra bibliotek ska bli mera än boksamlingar. Vi vill skapa välkomnande, livfulla miljöer, där människor kan mötas och där upplevelser och läsglädje står i centrum.

Vi vill vara ett bibliotek där besökarna tillsammans med kompetent och serviceinriktad personal kan inhämta information och bildning samt värna demokratiska värden och medborgerliga rättigheter.

Vi vill arbeta för ett upplevelsenära bibliotek - välkomnande, livfullt och nytänkande!

## **2. Inledning**

Kommuner och landsting ska enligt §17 i Bibliotekslagen (SFS 2013:801) anta biblioteksplan för sin verksamhet inom biblioteksområdet. Denna plan ersätter den biblioteksplan som antogs 2016 av kommunfullmäktige i Vännäs kommun. Planen omfattar den kommunala folkbiblioteksverksamheten samt skol- och gymnasiebiblioteksverksamheten.

Planen ska fungera som ett styrdokument vilket visar inriktning och prioriteringar i verksamheten, men också ligga till grund för den årliga verksamhetsplanen. En årlig uppföljning och utvärdering ska göras för att säkerställa att arbetet fortlöper enligt planen. Biblioteksplanen ska revideras vart tredje år.

Styrdokument som ligger till grund för planen är Bibliotekslagen (SFS 2013:801), Skollagen (SFS 2010:800), UNESCO:s folkbiblioteksmanifest, Regional biblioteksplan för Västerbottens län, Verksamhetsplan för Umeåregionens biblioteksgrupp och Vännäs kommuns strategi och mål.



### **Faktaruta: Vännäs kommun**

Vännäs kommun ligger i Västerbotten. Kommunen är till ytan länets minsta, och med ca. 8700 invånare den fjärde största kommunen i fråga om befolkning.

Ungefär 68 % av befolkningen är bosatta i de två tätorterna Vännäs och Vännäsby, medan 32 % bor i byarna på landsbygden. Sedan 2010 har antalet medborgare i kommunen ökat med mellan 30-60 personer per år (fakta från 2016). Drygt halva befolkningen är under 45 år och närmare en fjärdedel är yngre än 20 år. Fördelningen mellan män och kvinnor är relativt lika i de olika åldersgrupperna.

2017 fanns 709 personer födda utanför Sverige i kommunen.

### **3. Bibliotekets uppdrag – vad säger lagen?**

Bibliotekens verksamhet regleras i bibliotekslagen och skollagen. Här slås det fast att varje kommun ska ha ett folkbibliotek och att också varje skola ska ha ett skolbibliotek (SFS 2013:801, SFS 2010:800)

#### *3.1 FOLKBIBLIOTEK*

Enligt bibliotekslagen (2013:801) ska varje kommun ha ett folkbibliotek som är tillgängligt för alla, och anpassat efter användarnas behov. Folkbibliotekens utbud ska präglas av allsidighet och kvalitet, samt främja läsning och tillgång till litteratur. Prioriterade målgrupper enligt bibliotekslagen är personer med funktionshinder, personer med annat modersmål än svenska samt barn och unga.

Folkbiblioteken ska även verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt barn och ungdomars språkutveckling och stimulera till läsning.

Allmänheten ska avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.

I bibliotekets kärnverksamhet ingår att uppfylla kraven som bibliotekslagen ställer på folkbibliotek.

#### *3.2 SKOLBIBLIOTEK*

Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.

### **4. Vännäs folk- och skolbibliotek**

Vännäs kommunbibliotek samt Vännäsby filialbibliotek är integrerade folk- och skolbibliotek. Båda ligger centralt belägna i anslutning till skolorna. Vännäs bibliotek arrangerar kulturarrangemang för alla åldrar. Vännäsby bibliotek erbjuder Meröppet en dag i veckan, det vill säga att besökarna kan nyttja biblioteket även när det är stängt

I kommunens högstadieskola, Hammarskolan, finns ett skolbibliotek, liksom i Liljaskolan i gymnasieskolans regi.

På alla bibliotek arbetar utbildade bibliotekarier.

Biblioteken informerar om sin verksamhet bland annat på hemsidan och i sociala medier.

#### *4.1 SAMARBETEN*

Vännäs och Vännäsby bibliotek är en del av Umeåregionens gemensamma bibliotekssystem. Där ingår även Bjurholms, Robertsfors, Nordmalings, Umeås och Vindelns bibliotek. Vi samarbetar kring bibliotekskatalog, bibliotekssystem,

fortbildning och webbplats. Biblioteken i Vännäs kommun har därmed tillgång till all media som finns på Umeåregionens bibliotek.

Andra samarbetspartners/grupper är:

- Alla tiders Vännäs, ett ABM-samarbete (arkiv, bibliotek, museer, hembygdsföreningar)
- Lokala föreningar
- Länsbiblioteket i Västerbotten
- Skolor och förskolor i Vännäs kommun
- Studieförbunden i Vännäs kommun

## 5. Fokusområden 2019-2021 Folkbibliotek

Utöver ovan nämnda kärnverksamhet ska folkbiblioteken i Vännäs kommun under perioden 2019-2021 fokusera särskilt på följande fokusområden:

- Kompetens och service
- Ett bibliotek för alla
- Läsfrämjande arbete
- Digital delaktighet

### • **Kompetens och service**

**Vision:** Folkbiblioteken i Vännäs kommun är lätta att orientera sig i och besökarna känner sig nöjda med personalens kompetens och service.

**Biblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Underlätta för besökare att följa och förstå skyltning, placering och märkning från katalog till hylla.
- ✓ Fortbilda och kompetensutveckla personalen.
- ✓ Lyssna på besökarnas behov och önsknings i bibliotekets utvecklingsarbete.

### • **Ett bibliotek för alla**

**Vision:** Folkbiblioteken i Vännäs kommun är en levande mötesplats där alla kommunbor känner sig välkomna, samt har tillgång till ett brett utbud av medier och programverksamhet.

**Biblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Tillhandahålla ett varierat utbud av medier och kulturarrangemang med särskild fokus på bibliotekslagens prioriterade grupper.
- ✓ Anpassa biblioteksmiljön för att kunna erbjuda både en mötesplats och ett lugnt och tryggt lärum.
- ✓ Arbeta för att fler kommunbor får kännedom om bibliotekets funktion, tjänster och service.
- ✓ Uppmuntra invånarna att själva vara med och utforma bibliotekets verksamhet.

### • **Läsfrämjande arbete**

**Vision:** Folkbiblioteken i Vännäs kommun öppnar vägen till litteraturen för alla medborgare i kommunen.

**Biblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Tillhandahålla ett rikt och varierat mediebestånd av hög kvalitet som är anpassat för våra besökare.
- ✓ Erbjud läsförmedlande aktiviteter.
- ✓ Underlätta för besökarna att hitta och göra nya litterära upptäckter i det fysiska och digitala biblioteket.

- **Digital delaktighet**

**Vision:** Folkbiblioteken i Vännäs kommun fortsätter att ligga i framkant av den digitala utvecklingen. Vi bidrar till att minska den digitala klyftan i samhället.

**Biblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Synliggöra våra digitala resurser
- ✓ Utöka vår närvaro i sociala medier
- ✓ Fortsätta utveckla vårt arbete på regionens webbplats minabibliotek.se
- ✓ Vägleda medborgarna i digitala ärenden, det vill säga ”hjälp till självhjälp”
- ✓ Vara ett stöd och en guide i källkritiskt tänkande vid informationssökning.

Målen ovan planeras, konkretiseras och utvärderas genom verksamhetsplanen som revideras varje år.



## 6. Fokusområden 2019-2021 Skolbibliotek

Utöver ovan nämnda kärnverksamhet ska skolbiblioteken i Vännäs kommun under perioden 2019-2021 fokusera särskilt på följande fokusområden:

- Skolbiblioteken är en integrerad del i den pedagogiska verksamheten.
- Kompetens och service
- Ett bibliotek för alla
- Läsfrämjande arbete
- Digital delaktighet

### **Skolbiblioteken är en integrerad del i den pedagogiska verksamheten.**

**Vision:** Skolbibliotekens verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

### **Skolbiblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Stödja elevernas kunskapsutveckling inom läsning och MIK (media- och informationskunnighet).
- ✓ Struktur för samverkan mellan skolbibliotekarier och pedagogisk personal ska finnas på varje enhet.

#### **• Kompetens och service**

**Vision:** Skolbiblioteken i Vännäs kommun ska vara bibliotek där det är lätt att orientera sig och där besökarna känner sig nöjda med personalens kompetens och service.

### **Skolbiblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Ge vägledning och service till individer och grupper.
- ✓ Fortbilda och kompetensutveckla personalen.

#### **• Ett bibliotek för alla**

**Vision:** Skolbiblioteken i Vännäs kommun ska vara en levande mötesplats där alla elever känner sig välkomna, samt har tillgång till medier speciellt anpassade för dem.

### **Skolbiblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Tillhandahålla ett varierat utbud av medier för både undervisning och läsoplevelser.
- ✓ Anpassa biblioteksmiljön för att kunna erbjuda både en mötesplats och stimulerande läsmiljöer.

- ✓ Arbeta för att alla elever har kännedom om bibliotekets funktion, tjänster och service.
- ✓ Inspirera till läsglädje.

#### • **Läsfrämjande arbete**

**Vision:** Skolbiblioteken i Vännäs kommun ska öppna vägen till litteraturen för alla elever i kommunen. Oavsett ålder och ursprung ska alla känna nyfikenhet, läslust och bli inspirerade av skolbibliotekets personal.

**Skolbiblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Tillhandahålla ett rikt och varierat mediebestånd av hög kvalitet.
- ✓ Erbjuda läsfrämjande aktiviteter riktat till elever.
- ✓ Underlätta för besökarna att hitta och göra nya litterära upptäckter i det fysiska biblioteket.

#### • **Digital delaktighet**

**Vision:** Skolbiblioteken i Vännäs kommun ska bidra till att öka den digitala kompetensen hos eleverna.

**Skolbiblioteken i Vännäs kommun kommer under perioden särskilt att arbeta för att:**

- ✓ Synliggöra våra digitala resurser.
- ✓ Komplettera skolans undervisning i medie- och informationskunnighet.
- ✓ Vägleda eleverna i informationssökning i digitala resurser.

Målen ovan planeras, konkretiseras och utvärderas genom verksamhetsplanen som revideras varje år.

## 7. Slutord

Personalen på biblioteken i Vännäs kommun strävar efter att tillgodose alla kommuninvånarens önskemål genom att vara lyhörda och öppna. Förslag och önskemål diskuteras i arbetsgruppen och med glädje, spontanitet och kreativa lösningar strävar vi efter att utveckla verksamheten utifrån de behov som finns med hänsyn till de resurser vi förfogar över och de förutsättningar som råder.

Vi ser fram emot att ta oss an biblioteksplanens fokusområden för 2019-2021.

Väl mött på biblioteket!

”Alla i Sverige ska oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.”

( Prop 2013/14:3 ”Läsa för livet”)

”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.” (SFS:2013:801, §2)